

Egyetem

VII. évfolyam 9. szám

2005. december

A SZEGEDI FELSOÓKTATÁS INFORMÁCIÓS HÁTTÉRMAGAZINJA

Skála Áruházról a Közgázig

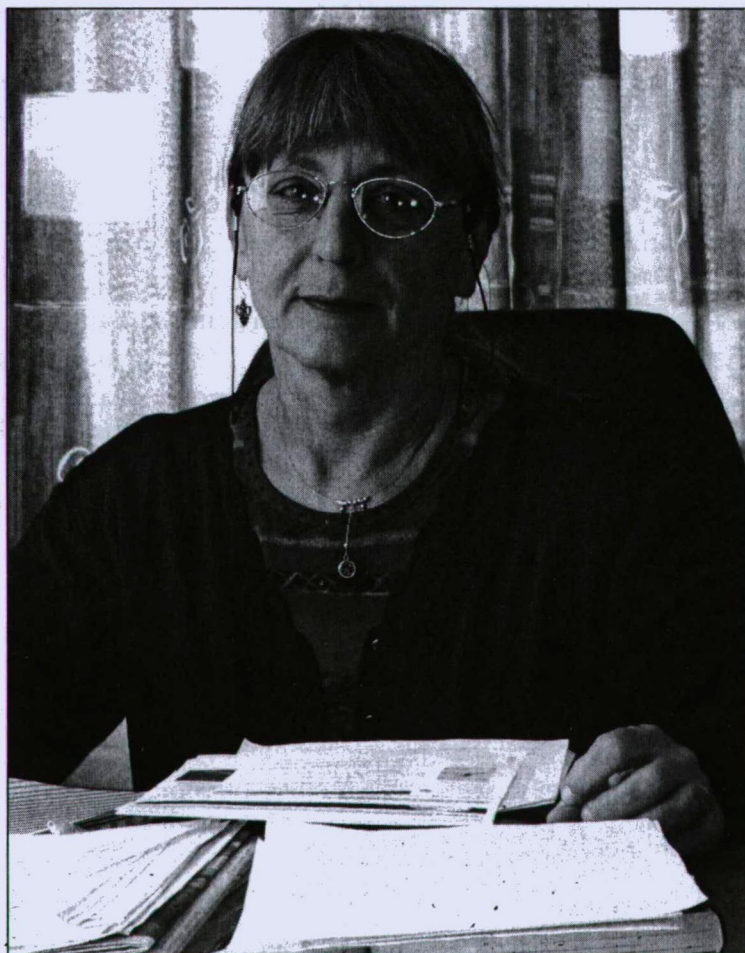
Dr. Hetesi Erzsébet, a Gazdaságtudományi Kar újonnan megválasztott dékánja egyáltalán nem akart közgazdász lenni, egyenesen tragédiaként élte meg, amikor felvették a Pécsi Egyetemre, mert inkább egy kultúrházban képzelte el a jövőjét. A diploma megszerzése után azonban szép lassan a jelenlegi munkahelye felé sodródott, és a székesfehérvári Skála Áruház marketing osztályától a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola érintésével végül épp a szegedi közgazdászképzés műhelyébe került.

– Milyen emlékei vannak kislány korából?

– Egy csodálatosan szép, dimbes-dombos baranyai faluban nőttem föl Mágocson, és az iskolánk egy nagyon apró intézmény volt, bár a környező falvakból is jöttek oda diákok. Lány létemre nagyon rossz gyerek voltam, és már második koromban osztályfőnöki rovóval indítottam az évet. Ez leginkább annak volt köszönhető, hogy

mindig a fiúkkal játszottam a futballpályán, az utcán, és keveset tanultam, de ennek ellenére jó tanulónak számítottam. A tanulás mellett versenyszerűen atletizáltam, de csak területi és megyei szintű megmérettetéseken szerepeltem. Ha jól emlékszem, ötödikes lehettem, amikor a matematika tanárom kitalálta, hogy vegyek részt tanulmányi versenyeken. Innentől kezdve az anyagi kérdéseket mellőzve foglalkoztam velem esténként. Ennek

meg is látszott az eredménye, hiszen nyolcadikos koromban megyei első lettem, és bekerültem az egyik pécsi elitgimnázium matematika-fizika szakára. Egyébként nem voltam reál beállítottságú, hiszen a történelmet és az irodalmat kedveltem leginkább, és mivel az iskolánkban nagyon kemény, emelt óraszámú matek- és fizikaoktatás folyt, egy idő után kiderült számomra, hogy nem feltétlenül akarok matematikus lenni.

– Mihez akart kezdeni a középiskola elvégzése után?

– Az első gimnáziumi éven túl nagyon féltem, mert akik falusi iskolából érkeztek, azok általában mindig rontottak egy teljes egészet az átlagukon. Nagy meglepetésemre azonban ez nem következett be, sőt, még számos dicséretet is kaptam, aminek a szüleim természetesen rendkívül örültek, és az általános iskolai számtan tanárom is, mert azt hitte, mégis csak matematikus leszék. Két-három évig úgy is tűnt, hogy Sze-

gedre jövő programozó matematikusnak, de egyre jobban megcsömörlöttem a sok versenytől és elfoglaltságtól, ezért úgy döntöttem, inkább népművelő leszek az én kis falumban, és elvezetgetem a kultúrházat. Persze ennek a megvalósítása egy ilyen realitólából nem lett volna egyszerű feladat, ráadásul az általános iskolai tanárom a kollégiumban nevelőm lett, és ő továbbra is szeretne volna, ha legalább matematika tanár leszek. Végül mégsem Szegedre adtam be a jelentkezésem, hanem Pécsre az akkor nagyon népszerű közgazdász szakra, ahová a hatalmas túljelentkezés ellenére – legnagyobb meglepetésemre – fölvettek. Édesanyám már nyolcvan éves, de a mai napig emlegeti, hogy mennyire elkeseredtem, amikor megkaptam a felvételi értesítőt. Mindenki más boldog volt, én pedig majdnem sírtam, mert a kultúrházba vágytam. Egyébként már a gimnáziumi éveim sem voltak problémamentesek, hiszen egyszer megszöktem a kollégiumból, a rendőrség is keresett, amiért természetesen igazgatói megrovás lett a jutalmam.

– Ezek alapján, gondolom, nem túl nagy érdeklődéssel vágott neki egyetemi pályafutásának?

– Elsőben a közgázon politikai gazdaságtannal és ehhez hasonló tantárgyakkal kellett foglalkoznunk, nekem pedig ezekhez nem volt különösebb affinitásom. Aztán a vége felé kezdett megtetszeni az iskola. Amikor már a végzős szakommal, a marketinggel foglalkozhattam, úgy éreztem, ez lesz a nekem megfelelő terület. Miután lediplomáztam, férjhez mentem, Székesfehérvár-

ra kerültem az éppen megnyíló Skála Áruházba, ahol három hónapig dolgozhattam a marketingesek mellett. Ezt a munkát nagyon élveztem, mert sok mindennel lehetett foglalkozkodni, ezért egyáltalán nem volt egy monoton elfoglaltság. Mivel akkor indult az áruház, egy csomó kihívást jelentett a munkaszámunkra, hiszen sikeresen szeretnénk volna megoldani a feladatainkat. Aztán, amikor beindult az üzlet, minden nap egyforma lett, ezért eldöntöttem, hogy ezt semmiképpen sem szeretném életem végéig művelni.

– Ezért jött Szegedre tanítani?

– Élt itt egy házaspár, akik anno Pécssett az évfolyamtársaim voltak, ekkor pedig az egyetemen tanítottak. Rajtuk keresztül megtapasztaltam a pedagógusi munka előnyeit, hogy nyáron szünidő van, tanítani kell és olvasni, ezért egyáltalán nem monoton a hivatásuk. Mondtam nekik: de jó lenne nekem is tanítani... Aztán, amikor kísérték a vasútállomás felé, szóltak, hogy itt a tanárképző főiskolán keresnek egy tanársegédet, és érdemes lenne megpályázni az állást. Ez augusztusban történt, ezért nem sok esélyét láttam, hogy bent lesz valaki az irodán, de szerencsém volt, így kerülhettem a főiskolára politikai gazdaságtant tanítani. Ezt a tantárgyat már az egyetemen sem szerettem tanulni, ezért komoly energiámba került, hogy rendesen tudjam oktatni a hallgatóknak. De nagyon megszerettem a szakmát, ezért elvégeztem a pesti közgázon a tanár szakot, és inentől kezdve úgy tűnt, ezen a pályán maradok.

– A férje is követte Önt Szegedre?

– Ő maradt Székesfehérvárott, úgyhogy a távházasságunk válással végződött. Én azóta nem is mentem férjhez, mert úgy gondoltam, amit egyszer kipróbáltam és nem működött, azt nem kell erőltetni. Ma már tizennegyedik éve élek egy teljesen stabil életársi kapcsolatban és nincs is szándékomban férjhez menni. A volt férjemmel ma is jó a kapcsolat, szinte baráti viszonyban vagyunk egymással. Gyermekeket nem vállaltam, de nem a karrierem miatt, hiszen sosem gondoltam, hogy én valaha a jelenlegi pozíciómba fogok kerülni. Szeretek tanítani és kutatni, de különösebb hivatali ambícióim nem voltak. Leginkább azért nem lettek gyermekeim, mert nem mentem újra férjhez, egy házasságon kívüli gyermeket pedig nem szerettem volna vállalni.

– Milyen érzés volt először a katedrára lépni?

– Pécssett már demonstrátorként statisztikára oktattam a nálam fiatalabb hallgatókat, és akkor a tanári felügyelet, valamint a rutintalanság miatt nagyon izgultam. Itt, Szegeden ezzel már nem volt problémám, csak a tananyagot nem szerettem. El is kezdtem más témák felé kutatni, és a szociológia komolyan elnyerte a tetszésem, de az ilyen irányú tanulásomat nem támogatta az intézmény, ezért csak egy egyéves oktatásszociológia oklevelet tudtam szerezni. Ahogy közeledett a rendszerváltás, egyre kevesebb politikai gazdaságtan óra volt, és ekkor már érződött, ezek a tanszékek nagy perspektívát nem láthatnak maguk előtt. Nagy

nehezen ki tudtam harcolni, hogy szociológiát oktassak, és ezt már tényleg szerettem. A rendszerváltás után azonban jött a menedzser szemlélet, így mivel én marketing szakon végeztem, a tanszékem felkérésére ezt a tantárgyat is tanítani kezdtem, és gyakorlatilag a mai napig ezzel a két tárggyal foglalkozom, de a szociológia közelebb áll hozzám.

– *Hogyan viselte a pályafutása során bekövetkező költözéseket?*

– Nekem nem igazán erősségem a mobilitás, még településen belül sem, nemhogy több száz kilométeres távlatokban. Egy barátnőmnél jártam kint az Egyesült Államokban még '87-ben, és mondta, hogy maradjak kint, mert nagyon jó lenne nekem ott. De az utazás utolsó napjaiban már úgy éreztem, ha nem jöhetek haza, megőrülök. Amikor Fehérvárra költöztem, elég nagy törést jelentett számomra, hiszen akkor hagytam el először Baranyát, ráadásul új volt az életforma, hiszen férjhez mentem, és az új munkát sem szerettem igazán. Szegeden is rettenetes volt az első időszak, mert senkim nem volt a városban a barátaimon kívül, és nem is nagyon ismertem a helyet. Aztán minden kialakult, és megszerettem itt élni. Volt olyan időszak, amikor vissza akartam menni Pécsre, az egyetemre, de valami mindig visszatartott. Abban azért biztos vagyok, hogy öregkoromban Baranyában szeretnék élni a szülői házamban.

– *Hogyan került át a Gazdaságtudományi Karra?*

– Már főiskolai oktatóként is volt kapcsolatom a kollégákkal, mert

óraadóként korábban jogászokat is tanítottam. Aztán amikor a közgazdász képzés megindult, viszonylag hamar elkezdtem a posztgraduális képzésben oktatni, majd fokozatosan bekapcsolódtam a nappali tagozat munkájába is. Talán hálátlanságnak tűnik, de a PhD védésem után jöttem el a főiskoláról. Akkor már több kutatásban is részt vettem ezen a Karon, nagyon jó volt az itteni csapattal dolgozni, így beadtam a pályázatot.

A főiskolai főnökömmel egyébként huszonnégy évig dolgoztam együtt konfliktusmentesen, és a sors ironiája, hogy neki éppen azon a napon járt le a megbízatása, amikor engem kineveztek a Gazdaságtudományi Karon. Az is elősegítette a döntésemet, hogy az itteni fiatal kollégáim maximálisan támogatták a munkámat.

– *Gondolom, ez is szerepet játszott abban, hogy nemrégiben a Kar vezetőjévé választották.*

– Amikor erre a Karra pályáztam docensnek, eszembe sem jutott, hogy én itt valaha vezető leszek. Sőt, úgy jöttem át a PhD-védés után holtfáradtan, hogy én majd itt hátradőlök a székekben, tanítok és kutatok. Hát nem így lett. Amikor dékánhelyettes lettem, számos változás történt a kar életében: bevezettük a kreditrendszert, új képzéseket indítottunk el, készültünk a képzési struktúra átalakítására, ezért gyakorlatilag reggeltől estig dolgoznom kellett, így előbb-utóbb kapcsolatba kerültem a kollégákkal. Csak öt hónapra kaptam helyettesi megbízást, és úgy gondoltam, hogy utána majd valaki régebben itt dolgozó kolléga veszi

át a szerepemet, de a megbízás lejártakor már nyakig voltunk a munkában, ezért újra vállaltam a helyettesi munkát. A dékánválasztásom szerintem nem annak köszönhető, hogy én olyan jó vezető lennék, hanem ebben benne volt az is, hogy manapság nem vonzó feladat dékánnak lenni, hiszen a felsőoktatás nem a legkiszámíthatóbb terület.

– *Milyen tervei vannak dékánként?*

– Tavaly ünnepeltük a képzés tizedik és a Kar megalakulásának ötödik évfordulóját. Már nem vagyunk kis Kar, megnőtt a létszám, az adminisztrációs háttér is kibővült, és a képzési feltételek is megváltoztak. Az idén jelentős sikereket értünk el – ami nem az én érdemem – és szeretném, ha a szegedi Gazdaságtudományi Kar a várható kíméletlen versenyben a legjobb vidéki karok egyike lenne. Jövőre három alapszakot tervezünk elindítani, ami sok változással jár majd az oktatóknak és a hallgatóknak egyaránt. Bízom benne, hogy a doktori iskolánk is megerősödik, és remélem, hogy 2 év múlva már egy szép, felújított ingatlanban kezdjük majd a tanévet. És még mit szeretnék? Szeretném, ha úgy lennénk az egyik szakmailag leginkább elismert gazdasági képzőintézmény, hogy közben a hallgatók, oktatók és nem oktató dolgozók is jól érzik magukat, és hogy az egyetem nagy létszámú karaival ellentétben a hallgatóink által csak „mediterrán hangulatként” említett közösségi érzést megőrizzük.

Szabó Endre